

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на земеделието, храните и горите
Областна дирекция „Земеделие“ - гр. Монтана

УТВЪРЖДАВАМ: /Ω/

ДАТА: 30.04.2020г.

ВИОЛЕТА ГЕРГОВА

ДИРЕКТОР НА

ОД „ЗЕМЕДЕЛИЕ“ – ГР. МОНТАНА

ЕТИЧЕН КОДЕКС

ЗА

ПОВЕДЕНИЕ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ В ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ
„ЗЕМЕДЕЛИЕ“ - МОНТАНА

МОНТАНА

2020

Глава първа **ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. (1) Този кодекс определя правилата за етично поведение на служителите по трудово или служебно правоотношение в Областна дирекция „Земеделие“ - Монтана, наричана по-нататък „дирекцията“ и в общинските служби по земеделие към нея, и има за цел да повиши общественото доверие в техния професионализъм и почтеност, както и да издигне престижа на държавната служба.

(2) Този кодекс конкретизира Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация.

Чл. 2. (1) Дейността на служителите в дирекцията се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, добросъвестност, безпристрастност, равнопоставеност, отговорност, политически неутралитет, почтеност, конфиденциалност, отчетност, колегиалност и учивост.

(2) Законност е изпълнение на служебните задължения в съответствие с Конституцията, правото на Европейския съюз, международните договори, ратифицирани по конституционен ред, обнародвани и влезли в сила за Република България, законите и подзаконовите нормативни актове на страната и вътрешните за администрацията актове, при зачитане и спазване на правата и на основните свободи на гражданите;

(3) Лоялност е поведение, насочено към утвърждаване и подобряване на авторитета и доброто име на институцията, изразяващо се в коректно и почтено отношение към институцията, както и въздържане от необоснована публична критика на същата;

(4) Добросъвестност е грижливо, старателно и отговорно изпълнение на служебните задължения;

(5) Безпристрастност е обективно и непредубедено изпълнение на служебните задължения, като се избягва поведение, което може да се възприеме като предразположеност или предубеденост;

(6) Равнопоставеност е изпълнение на служебните задължения по начин, който не допуска никакви ограничения на правата или привилегии, основани на раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично и обществено положение или имуществено състояние или на всякакви други признания, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна;

(7) Отговорност е изпълнение на възложените задачи компетентно и в срок, с цел постигане на висок обществен резултат;

(8) Политически неутралитет е недопускане на лични или чужди политически пристрастия при изпълнение на служебните задължения;

(9) Почтеност е поведение, при което не се допуска приемане на материални или нематериални облаги, независимо от естеството им, които не се полагат на служителите и могат да повлият върху обективното изпълнение на задълженията по служба;

(10) Конфиденциалност е опазване на информацията, придобита при или по повод на изпълнение на служебните задължения;

(11) Отчетност е осъществяване на дейността по начин, даващ възможност да се проследяват изпълнението на служебните задължения, резултатите и взетите решения;

(12) Колегиалност и учивост е поведение, основано на уважение към мнението и личния живот на колегите, и придръжане към любезно и възпитано отношение при изпълнение на служебните задължения.

Глава втора **ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА, ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА И** **ДРУГИ ОРГАНИЗАЦИИ**

Чл. 3. (1) В отношенията си с физическите лица, с юридическите лица и с други организации служителите в дирекцията и в общинските служби по земеделие към нея действат съобразно

принципите по чл. 2, включително при използването на информационни и комуникационни технологии.

(2) Служителите са длъжни да се произнасят по исканията на лицата по ал. 1 и да им предоставят цялата необходима информация с оглед на защитата на техните права и интереси.

(3) Служителите отговарят на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълняват, като при необходимост пренасочват лицата по ал. 1 към друг служител, притежаващ съответната компетентност.

(4) Служителите информират лицата по ал. 1 относно възможностите за обжалване в случаи на допуснати от администрацията нарушения или отказ за извършване на административна услуга.

(5) Служителите са длъжни да опазват и да не разкриват извън установения ред информация за лицата по ал. 1, станала им известна при или по повод изпълнение на служебните им задължения и представляваща законово защитена тайна.

(6) Служителите са длъжни да не проявяват грубост, невъзпитание и неуважение към лицата по ал. 1, които обслужват.

Чл. 4. При осъществяването на административно обслужване служителите са длъжни да спазват всички принципи и задължителни стандарти за качество на административното обслужване, уредени в закон и в Наредбата за административното обслужване, приета с Постановление № 246 на Министерския съвет от 2006 г. (обн., ДВ, бр. 78 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 47 и 64 от 2008 г., бр. 25 и 58 от 2010 г., бр. 105 от 2011 г.. бр. 50 от 2012 г., бр. 56 от 2019 г. и бр. 9 от 2020 г.).

Глава трета ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 5. (1) Служителите в дирекцията и в общинските служби по земеделие към нея при спазване на принципите по чл. 2 подпомагат Директора на Областна дирекция „Земеделие“ - Монтана при разработването и провеждането на държавната политика, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяването на неговите правомощия.

(2) Служителите са длъжни да изпълняват задълженията и функциите си с необходимия професионализъм, като поддържат актуални знания и повишават уменията си, необходими за ефективното изпълнение на служебните си задължения.

(3) Когато правят предложения пред органите на държавна власт, служителите предоставят цялата информация, отнасяща се до вземането на конкретно решение.

Чл. 6. (1) Служителите в дирекцията и в общинските служби по земеделие към нея са длъжни да спазват служебната йерархия и да изпълняват актовете на горестоящите органи и служители от администрацията.

(2) Служителите не са длъжни да изпълняват незаконосъобразен акт, издаден по установения ред, когато той съдържа очевидно за тях правонарушение.

(3) Служителите могат да поискат писмено потвърждаване, когато в отправените до тях устни заповеди се съдържат очевидни правонарушения.

(4) Служителите не са длъжни да изпълнят нареждане, което засяга техни права, правата на техните съпрузи или на лицата, с които се намират във фактическо съжителство, роднини по права линия, по съребрена линия до четвърта степен включително, и по сватовство до втора степен включително. В тези случаи те незабавно уведомяват органа/ръководителя, от когото са получили нареждането.

Чл. 7. (1) Служителите в държавната администрация представят пред непосредствения си ръководител или органа на власт открыто и честно проблемите, които възникват в процеса на работа.

(2) Служителите уведомяват непосредствения си ръководител или директора на Областна дирекция „Земеделие“ - Монтана относно обстоятелства, които са им станали

известни при изпълнението на служебните им задължения и които са от значение за изпълнението на целите на администрацията или за опазването на авторитета на институцията.

(3) Служителите са длъжни да докладват на непосредствения си ръководител или на директора на Областна дирекция „Земеделие“ - Монтана всички административни слабости, пропуски и нарушения, които според тях създават предпоставки за корупция, измами и нередности.

Чл. 8. Служителите в дирекцията и в общинските служби по земеделие към нея не трябва да изразяват лично мнение, включително чрез информационни и комуникационни технологии, по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на администрацията, в която работят.

Чл. 9. (1) При изпълнение на служебните си задължения служителите в Областна дирекция „Земеделие“ - Монтана и в общинските служби по земеделие към нея опазват повереното им имущество, включително служебните компютри, с грижата на добър стопанин и не допускат използването му за лични цели. Служителите са длъжни своевременно да информират непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното им имущество.

(2) Документите, данните и служебният достъп до интернет в дирекцията и в общинските служби по земеделие към нея могат да се използват от служителите само за изпълнение на служебните им задължения при спазване на правилата за защита на информацията.

(3) Служителите се легитимираат със служебна карта единствено при изпълнение на служебните си задължения.

(4) Служителите не могат да ползват служебния си електронен подпис за лични цели.

Чл. 10. Служителите в дирекцията и в общинските служби по земеделие към нея са длъжни да спазват установеното работно време за изпълнение на възложените им задължения.

Глава четвърта **АТИКОРУПЦИОННО ПОВЕДЕНИЕ**

Чл. 11. (1) Служителите в Областна дирекция „Земеделие“ - Монтана и в общинските служби по земеделие към нея не допускат поведение, което ги въвлича в корупция, и противодействат на такива прояви и на други неправомерни действия в държавната администрация.

(2) Служителите не допускат да бъдат поставени в икономическа или друга зависимост, както и да искат и да приемат подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлият на изпълнението на служебните им задължения.

(3) Служителите не могат да приемат подаръци или облаги за извършване на работа, която влиза в служебните им задължения, нито да извършват дейност извън тяхната компетентност.

(4) Служителите не приемат облага или обещание за облага, за да упражнят влияние при вземане на решение от други длъжностни лица във връзка с изпълнение на служебните им задължения.

(5) Служителите не посредничат за получаване от другого на облага, за да бъде извършено или да не бъде извършено действие по служба.

Чл. 12. Служителите в дирекцията и в общинските служби по земеделие към нея не могат да извършват дейност в частен интерес, която е в нарушение на глава осма от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество и на глава трета от Наредбата за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите и за установяване конфликт на интереси, приета с Постановление № 209 на Министерския съвет от 2018 г. (ДВ, бр. 81 от 2018 г.).

Чл. 13. Служителите са длъжни да докладват на директора на Областна дирекция „Земеделие“ - Монтана за станали им известни данни за корупция или за конфликт на интереси в администрацията, в която работят.

Глава пета **ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ**

Чл. 14. (1) В отношенията си с колегите, включително при използването на информационни и комуникационни технологии, служителите проявяват уважение и коректност, като не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на отделна личност или създава враждебна или обидна среда.

(2) Служителите уважават мнението на колегите си и се съобразяват с правото им на личен живот. В отношенията между служителите не се допускат никакви форми на дискриминация.

(3) В отношенията между служителите не се допуска поведение на тормоз от психически, физически, сексуален и всякакъв друг характер.

(4) Служителите, които са станали свидетели на неетично поведение, на насилие, на нехуманно или обидно отношение към което и да е лице от страна на друг служител, докладват на непосредствения си ръководител или директора на Областна дирекция „Земеделие“ - Монтана.

Чл. 15. (1) Когато противоречията между служители не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на ръководителите си.

(2) Служителите на ръководни длъжности в администрацията са длъжни да предприемат необходимото за преодоляване на конфликтите, за които са узнали, и/или за премахване на условията за тяхното поддържане. За целта могат да бъдат ангажирани други служители от същата администрация, преминали обучения за управление и/или решаване на конфликти.

Чл. 16. (1) Служителите на ръководни длъжности проявяват отговорност към подчинените си, като подпомагат изпълнението на служебните им задължения и професионалното им развитие.

(2) Служителите на ръководни длъжности се отнасят към подчинените си с уважение и зачитат личното им достойнство.

(3) В случаите на назначаване, преместване или кариерно израстване на подчинените им служителите на ръководни длъжности се водят от принципите на законност, равнопоставеност, добросъвестност, безпристрастност, отчетност и не допускат никаква форма на дискриминация.

(4) Служителите на ръководни длъжности трябва да дават пример за професионално, безпристрастно и ефективно изпълнение на служебните задължения.

Глава шеста **ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ**

Чл. 17. (1) При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот, включително при използването на информационни и комуникационни технологии, служителите в Областна дирекция „Земеделие“ - Монтана и в общинските служби по земеделие към нея следват поведение, което не уронва престижа на държавната служба.

(2) Служителите не допускат както на работното си място, така и извън него, включително при използването на информационни и комуникационни технологии, поведение, несъвместимо със закона и с правилата за поведение на този кодекс.

(3) Служителите се стремят да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им целят да ги преустановят, като запазят спокойствие и контролират поведението си.

(4) На работното си място служителите спазват представителния или работния вид на облеклото в зависимост от длъжността, която заемат, и съответстващ на институцията, която представляват.

Чл. 18. Служителите в дирекцията и в общинските служби по земеделие към нея не могат да участват в прояви, с които накърняват престижа на държавната администрация.

Чл. 19. Служителите в дирекцията и в общинските служби по земеделие към нея не могат да упражняват дейности или да заемат други длъжности, които съгласно Конституцията или закон са несъвместими с длъжността, която заемат.

Чл. 20. Служителите в дирекцията и в общинските служби по земеделие към нея придобиват и управляват имуществото си, без да злоупотребяват със служебното си положение.

Чл. 21. В обществения си живот и при изпълнение на служебните си задължения служителите нямат право да се възползват от служебното си положение или да използват правомощията си с цел извлечане на лична облага.

Глава седма

ПРОЦЕДУРА ПО НАБЛЮДЕНИЕ, КОНСТАТИРАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

Чл. 22. (1) Процедурата по наблюдение, констатиране и докладване на нарушения на Етичния кодекс за поведение на служителите от ОД „Земеделие“ – Монтана, има за цел да осигурява и гарантира спазването на нормите му.

(2) При неспазване нормите на поведение в този кодекс служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно Закона за държавния служител и Кодекса на труда.

Чл. 23. (1) Наблюдението за съответствието на поведението на служителите с Етичния кодекс се осъществява от непосредствения ръководител.

(2) Непосредственият ръководител е длъжен да запознае служителя с разпоредбите на този кодекс в 7-дневен срок от първоначалното му встъпване в длъжност, което се удостоверява с декларация по образец, съгласно приложението.

(3) В 7-дневен срок от попълване на декларацията, непосредственият ръководител е длъжен да представи същата в ОД „Земеделие“ – Монтана, за прилагане и съхранение в досието на служителя.

Чл. 24. (1) Неспазването на нормите на Етичния кодекс се установява по сигнали /устни и писмени от главния секретар, директорите на дирекции, началниците на ОСЗ, служителите на ОДЗ-Монтана и ОСЗ, както и от граждани при контакти със служители на дирекцията и общинските служби по земеделие.

(2) Писмените сигнали, следва да съдържат:

1. трите имена на лицето, което подава сигнала;
2. данни за служителя, нарушил правилата на Етичния кодекс
3. съдържание и основание на оплакването и извършеното нарушение:

(3) Анонимни сигнали не се разглеждат.

(4) Устните сигнали се представят пред:

1. Съответния директор на дирекция - за нарушения, извършени от служителите от ОДЗ-Монтана от същата дирекция;

2. Съответния началник на ОСЗ -за нарушения, извършени от служителите от ОСЗ.

(5) Устните сигнали се протоколират от лицата, пред които са представени и се подписват от подателя и от лицето, съставило протокола.

Чл. 25. (1) Сигналите, подадени от лицата по чл. 24, се регистрират в електронна системата за управление на документооборота и работния поток.

(2) След регистрацията на сигнала в електронна системата за управление на документооборота и работния поток, директорът на ОД „Земеделие“ – Монтана назначава комисия за извършване на проверка.

Чл. 26 (1) Комисията по чл. 25, извършва проверките, възложени от директора на ОД „Земеделие“ – Монтана, като изиска писмени обяснения на лицето, срещу което е подаден сигнала или оплакването и събира допълнителни доказателства за изясняване на обстоятелствата по сигнала.

(2) Комисията извършва проверката в двуседмичен срок от възлагането и.

(3) За резултатите от проверката, Комисията изготвя доклад до директора на ОДЗ Монтана, който съдържа данни за сигнала, всички събрани от комисията доказателства, както и констатации за наличие или липса на нарушение.

(4) При установени груби нарушения на Етичния кодекс. Комисията прилага към доклада си до Директора на ОДЗ Монтана, предложение за търсене на дисциплинарна отговорност на служителя съгласно Закона за държавния служител и Кодекса на труда.

Заключителни разпоредби

§ 1. Този кодекс се прилага, доколкото не е установено друго в специален закон или в указ на президента, и за администрацията на другите органи на държавна власт, и за администрацията на органите на местното самоуправление.

§ 2. Етичния кодекс за поведение на служителите от ОД „Земеделие“ – Монтана е изгotten въз основа на КОДЕКС за поведение на служителите в държавната администрация, приет с ПМС № 57 от 2 април 2020 г.

§ 3. Настоящият кодекс отменя Етичен кодекс за поведение на служителите в Областна дирекция „Земеделие“ – Монтана, утвърден със Заповед № 174/18.05.2010г. на директора на ОДЗ – Монтана и Правила за докладване на нарушения на Етичния кодекс на ОДЗ – Монтана, утвърдени със Заповед № 592/23.12.2010г.

§ 4. Настоящият кодекс за поведение на служителите в Областна дирекция „Земеделие“ – Монтана е утвърден със Заповед № 101/30.04.2020 г. на директора на ОДЗ - Монтана и влиза в сила от датата на утвърждаването му.

§ 5. В едномесечен срок от влизането в сила на Етичния кодекс за поведение на служителите в ОД „Земеделие“ – Монтана, всички служители на дирекцията следва да се запознаят с правилата на поведение в този кодекс.